

Zajatci kamene

A Bůh řekl: „Budete pracovat v Kovárnách a dmýchat vroucí srdce země, aby nikdy nevychladlo, za to necht' vám patří všechno její bohatství a nehynoucí vděčnost národů. Jestliže však selžete, ...

Genesis Minor Populi

sv.I. Stvoření národů

Hlouběji, než žije jezevec v noře, hlouběji, než pronikne prakrtek, dokonce hlouběji, než dokáže své doupě vyhrabat skalní drak. Pod vrstvami jílu, vápence a čediče, na místě, kam ani kořeny nejhouževnatějších rostlin neprorůstají, jsou zastaveny na cestě k hlubinám masami neprostupného kamene, stojí v kruhu pět nehybných postav jako vytesaných z drahých rud, jež tak milují. Přízračná pulzující záře modravých lišejníků, které zdobí stěny síně, se mísí s rudým světlem vycházejícím z lávové svítilny a mihotavě tančí na hrubě řezaných zachmuřených tvářích se zapadlýma tmavýma očima. Vousy spadající malým mužům na prsa se ani nezachvějí – v nehybném vzduchu vypadají jako dílo puntičkářského sochaře. Světlo se odráží od ostrých čepelí kopáčů, o něž se postavy opírají. Naprosté ticho přerušuje jen kapání vody v jedné z přilehlých chodeb. Černá obdélníková díra v zemi, kolem níž nehybní stojí, skrývá šestého trpaslíka. Je bledší než jeho druhové. Rudomodrá záře dodává jeho mrtvolnému obličejí ďábelský výraz. Trpaslík leží bez hnutí, víčka křečovitě sevřená a hrdlo rozsápané...

“Arbane?!” hlas nese stopy paniky. “Co to bylo? Co zabilo Gaala?!”

Mysl osloveného trpaslíka se vrátí do mrazivé přítomnosti. Arban pohlédne na rozrušeného mladého Fergula. Bojí se odpovědět a tak raději mlčí. Stejně to všichni tuší.

Fergul zašeptá: “Byl to Bilskrivoj? Co?!”

“Pitomost!” utne ho nevrle třetí trpaslík oblečený v šedé ušmudlané pláštěnce. “Služebník Boží je jen legenda stejně jako Živá fontána nebo Nebesa.”

“Járku!” ozve se dosud mlčící bělobradý kmet. “Za chvíli se od Dungora dozvíme, že i Bůh je jen legenda. To určitě! Těmahle starejma vočima jsem ho před lety viděl tančit na lávovym poli...”

Šedý trpaslík mávne k bělobradému smířlivě rukou a jeho oči se lesknou.

“Víte, kdo dnes odcházel na prospektorskou výpravu s Gaalem? Můj bráška Bronek.” Hodí do hrobu hrst skalního prachu. “Hlas Kováren tě provázej.” Poté se otočí a vydá se nejbližší chodbou do starých, zapomenutých síní, aby našel svého bratra. Jeden po druhém trpaslíci zopakují rituál, pevně sevřou kopáče a loudají se za ním.

Na chladných kamenných stěnách se sráží vlhkost, vzduch je jí prosycen. Krkolonné chodby jsou propletené v nejrůznějších úhlech, tvoří složitý labyrint, chvílku prudce stoupají a v mžiku zase padají do hlubin. I cvičená trpasličí mysl se musí soustředit, aby neztratila cestu. Krápníky jsou ostré a nebezpečné, vodní prameny narušují a vymílají podloží. Tyto síně patří dávným věkům, jsou cizí, studené, mrtvé. A skrývají zapomenuté poklady.

“Iiiiiieaaaaaaa!” ozve se ječení, které trhá uši. Rezonuje chodbami, vibruje, zkreslené se odráží od stěn a odumírá. Trpasličí hlas?

Fergul se zastaví. Vykřikne. Jeho krumpáč při dopadu na zem zazvoní. Dungorovi se myslí mihne představa ducha jeskyň - tichého, tmavého, smrtonosného nic, které zabíjí bez

slitování. Kam až jeho paměť sahá, ožívali pouze v legendách. Boží poslové. Dosud nechtěl uvěřit, nemohl - Bilskrivojovi nikdo neuteče živý.

Pevněji sevře násadu ostrého kopáče a zapře se zády o Arbana. “Neleknem se nikoho a ničeho. Jsme volní!” zadrmlí bojovou mantru. Nával adrenalinu přinese nezvladatelné cvakání zubů.

Ze tmy osvětlované modrým oparem lišejníků se skutálí lavina kamínků uvolněná řítící se postavou. Nevysokou, tmavou, rychlou, trpasličí – Bronkem! Volá: “Utíkejte! Biiilskriiivoooj!”

Postava prolétne kolem nich a trpasličí zpanikaří. Někdo vykřikne: “Spaste duše!” Rozprchnou se na všechny strany. Každý sám za sebe. Úprk temnotou, která je plná zvuků, černých stínů, děr a překážek. Staré síně. Trpaslík Dungor uběhne sotva pár desítek kroků, ohlédne se po pronásledovateli a tvrdě hlavou narazí do krápníku visícího z nízkého stropu, až lebka zapraští. Bezvzádně se složí k zemi jako hadrový panák.

Je tma. Mezi zuby mu skřípou kamínky, v ústech cítí krev. Zkusí vstát a hlava se mu zatočí. Barevné kruhy před očima a hučení v uších jej ohne do předklonu a přinutí zvracet. Nad čelem nahmatá šrám, obalený silným strupem, obličej pokrývá krusta sražené krve. Jak dlouho o sobě nevěděl, minutu? Hodinu? Trpaslík sprostě zakleje. Hlava tupě bolí a bzučí mu v ní roj včel. Jinak je, zdá se, celý. Narovná se, zaúpí. Vzpomene si, kde je a na okamžik mu srdce sevře mrazivá hrůza. Studený pot vyrazí na zádech. Trpaslík zadrží chraptivý dech – jediný zvuk drásající ticho a napjatě poslouchá. Kolem se plíží nejstrašnější stvůra světa a on jen matně tuší v jakých místech jeskyní se právě nachází.

Pitomost. Kdyby zkřížili cestu skutečnému Božímu poslu, byl by už dávno po smrti, nicméně šero a samota mu nedovolí zcela uvěřit. Vzpomene si na hlavu Gaala, skoro oddělenou od těla, na hluboké stopy po strašných tesácích. Co může mít takové zuby? Drak?

Nejistě se vydá nazdařbůh jeskyní a doufá, že narazí na místo, kde už byl, nebo na přátele. Bez lávové svítilny se musí pohybovat pomalu a opatrně, protože světélkující houby jen naznačují tvary, obrysy. Vzduch se mírně ochlazuje. Dungor nebloumá chodbami příliš dlouho, když nohou zavadí o jakýsi kovový předmět. Zkoumá ho prsty, prohlíží, nemůže uvěřit. V třesoucích se rukou drží obrovské kleště z nejkvalitnější oceli. Obě čelisti kleští jsou pokryté trny ve tvaru zubů, takže dohromady svírají strašlivou ocelovou tlamu. Nemusí ochutnávat, aby poznal, že tmavá lepkavá látka pokrývající předmět, je krev. Vzpomene si na Gaala, Hlas Kováren ho provázej. Nechápatě zavrtí hlavou a strne zasažen poznáním.

“Bronku!” vzlykne “Co tě přimělo, udělat něco takového? Bože, proč?!” Zmatený a zrazený se šourá královstvím zašlých dob. Hořekuje: “Copak máme málo? Narazili jste snad na platinium? Nebo oktargon? Jaké bohatství jsi chtěl skrýt?!” Jde, co noha nohu mine. Bloudí v myšlenkách i v labyrintu chodeb. Sémě zvědavosti však začíná právě klíčit.

Po chvílce ucítí na tváři závan chladnějšího vzduchu, pozorně se rozhlédne a objeví jeho zdroj - přírodní průrvu křížující chodbu. Už se chce otočit a jít dál, když si všimne, že v ústí tunelu se mezi stalagnáty něco leskne. Dungor se sehne a zvedne ve zlatě vsazený rubínový knoflík. Vydá se obtížnou stoupající cestou, posetou krápníky a nepravidelnými výčnělky. Tělo vykonává mechanicky všechny pohyby, myšlenky zatím dostávají opět určitý řád, zapadají do sebe. Uvědomí si, že Broněk musel mít zubaté kleště ukovány ještě před průzkumnou výpravou a vlasy na zátylku se mu zježí. Pro jaké tajemství musel Gaal zemřít? Runový meč královny Aibel? Démanty Živého ohně? Legendy ožívají.

Co to je? Světlo lišejníků je zapomenuté. Nahradila jej oslňující mlha. Dungor nedokáže udržet oči otevřené. Plazí se dál.

Vydrápe se na poslední nejvyšší římsu, udýchaný se posadí. Obejme rukama kolena. Pomalu se kýve dopředu a dozadu a usilovně se snaží nezešílet, udržet pohromadě rozpadající

se svět, který mu uniká jako písek mezi prsty. Po špinavé tváři stékají horké slzy, mísí se s prachem, rozpouštějí zasychající krev a mizí ve strništi vousů. Tmavé oči jsou rozšířené prožitkem. Vytržením. Dungor už ví, proč Gaal zemřel, už chápe, co Bronek chránil. Legendy ožívají a Bílé světlo oslňuje. Schoulený trpaslík objímá kolena a hledí na barevný svět.

Rudooranžový sluneční kotouč se kloní k obzoru, ozařuje modravé horské štíty. Pláň pokrývá sníh třpytivější než všechny démanty a kontrastuje s tmavě zelenými šumícími porosty jehličnanů. Dungor prudce vdechne svěží chladný vzduch. A Nebesa... Pláče. Jako kluk nikdy nevěřil, že existují. Nebesa s oblaky - bělostnými koráby bohů, ve kterých brázdí moře oblohy. Pláče pro trpaslíky, kteří to nikdy nepoznají, kteří se nikdy nesmí dozvědět, čím platí za své podzemní bohatství. Představí si stálé, rudé světlo a nehybné horko Kováren. Cítí, že se nedokáže vrátit, a přesto musí... musí spolu s ostatními dmýchat žhavé srdce země, aby nikdy nevychladlo, zahřívat jej, jako když matka dýchá na své zimomřivé děcko. S posvátnou úctou počká, než nekonečně nádherné slunce zapadne, snažíce se vtisknout každičký detail do paměti. Tato vzpomínka pro něj bude po zbytek života cennější než všechno bohatství země. Nyní ví, za co se nevědomky obětují. Chvilí váhá, odhodlává se a nakonec pomalu odchází, aby provždy strhnul strop průrvy a nikdy se sem nevrátil. Dokud má ještě sílu. Nesmí skončit lapen v osidlech krásy jako Bronek. Nebude už dalších smrtí. Nebesa se opět stanou snem.

Není jiné cesty, protože oni byli vyvoleni. Kdysi jim to přikázal Bůh.

I když to byl možná špatný Bůh.